

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

2026-2027

1. Identificació del mòdul

1.1. Dades del mòdul

CICLE FORMATIU DE GRAU MITJÀ TÈCNIC EN CONFECCIÓ I MODA
MÒDUL: DIBUIX D'EXPRESSIÓ

Curs	Període	Hores setmanals
PRIMER	ANUAL	2

Professorat responsable:

Josep Duran Monserrat

Correu electrònic: jduran@eam.cat

Horari de tutories: Dilluns a 16:50 h, o a convenir.

Coordinadora:

Itziar Iraizoz Vicens

Correu electrònic: iraizoz@eam.cat

1.2. Contextualització del mòdul dins el pla d'estudis

El mòdul optatiu de Dibuix de Figura i Figurí de Moda contribueix al desenvolupament de les capacitats de representació, observació, anàlisi i comunicació visual aplicades al disseny de moda.

1.3. Requisits per cursar el mòdul:

No hi ha requisits.

2. Normativa de referència

Aquesta programació didàctica s'elabora d'acord amb la normativa vigent en matèria d'ordenació i desenvolupament de la Formació Professional, així com amb la normativa específica del títol de Tècnic en Confecció i Moda i amb les disposicions de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears relatives als mòduls optatius.

Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre.

Llei orgànica 3/2022, de 31 de març, d'ordenació i integració de la Formació Professional.

Reial decret 659/2023, de 18 de juliol, pel qual es desenvolupa l'ordenació del Sistema de Formació Professional, especialment pel que fa a l'organització curricular i a la part d'optativitat dels cicles formatius.

Reial decret 955/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix el títol de Tècnic en Confecció i Moda i es fixen els seus ensenyaments mínims, en la seva redacció vigent.

Reial decret 499/2024, de 21 de maig, pel qual es modifiquen determinats reials decrets pels quals s'estableixen títols de Formació Professional de grau mitjà i es fixen els seus ensenyaments mínims.

Normativa de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que estableix i desenvolupa el currículum del títol de Tècnic en Confecció i Moda.

Instruccions vigents de la Conselleria d'Educació i Universitats relatives als mòduls optatius dels cicles formatius de Formació Professional per al curs 2026-2027.

Resolució i annex corresponents a l'autorització i regulació dels mòduls optatius per al curs 2026-2027.

Altres disposicions vigents de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears relatives a l'organització, l'avaluació i el desenvolupament dels ensenyaments de Formació Professional.

3. Competència general del títol

De conformitat amb el Reial Decret 955/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix el títol de Tècnic en Confecció i Moda i se'n fixen els ensenyaments mínims, la competència general d'aquest títol consisteix a confeccionar, tant a mida com de manera industrial, peces de vestir, complements i altres articles de tèxtil i pell, complint les especificacions de qualitat, seguretat i protecció del medi ambient.

4. Competències professionals, socials i personals

Aquest mòdul contribueix a l'assoliment de les competències professionals, socials i personals del cicle a), f), k), n), ñ) que s'estableixen al Reial Decret 955/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix el títol de Tècnic en Confecció i Moda i se'n fixen els ensenyaments mínims.

- a) Determinar els processos de confecció, interpretant la informació tècnica.
- f) Elaborar patrons per a la confecció a mida d'articles de vestir, adaptant-los al model.
- k) Adaptar-se a diferents llocs de treball i a noves situacions laborals originades pels canvis tecnològics i organitzatius.
- n) Gestionar la seva carrera professional, analitzant les oportunitats d'ocupació, autoocupació i aprenentatge.
- o/ñ) Crear i gestionar una petita empresa, realitzant estudis de viabilitat de productes, de planificació de la producció i de comercialització.

5. Objectius d'aprenentatge del mòdul

Aquest mòdul contribueix a l'assoliment dels objectius generals del cicle g), h), i), k), m) i o) que s'estableixen al Reial Decret 955/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix el títol de Tècnic en Confecció i Moda i se'n fixen els ensenyaments mínims.

- g) Analitzar les tècniques d'acabat, relacionant-les amb les característiques del producte, per realitzar l'acabat de peces de vestir i complements de tèxtil i pell.
- h) Identificar les tècniques d'elaboració de patrons i prototips, analitzant les característiques del model per a la confecció a mida de peces de vestir i articles de vestir.
- i) Identificar les tècniques de comunicació i de gestió de reclamacions, relacionant-les amb la tipologia de clients, per a la seva atenció en els serveis de realització de vestuari a mida.
- k) Valorar les activitats de treball en un procés productiu, identificant-ne l'aportació al procés global per aconseguir els objectius de la producció.
- m) Identificar els canvis tecnològics, organitzatius, econòmics i laborals en la seva activitat, analitzant-ne les implicacions en l'àmbit de treball, per adaptar-se a diferents llocs de treball i a noves situacions laborals.
- o) Identificar i valorar les oportunitats d'aprenentatge i ocupació, analitzant les ofertes i demandes del mercat laboral per gestionar la seva carrera professional.

6. Continguts temàtics del mòdul (distribuïts en unitats d'aprenentatge)

6.1. Continguts temàtics

Bloc A. Principis d'anatomia

- Anatomia bàsica, esquelet i musculatura.
- Eixos, proporcions, articulacions i masses corporals.
- Simplificació del cos mitjançant línies, plans i formes geomètriques.
- Construcció i representació del volum corporal.
- Posicions, postures, moviment, angles i escorços.

Bloc B. Canons i proporció

- Proporció i sistemes de representació del cos.
- Estudi històric dels principals canons de representació.
- Adaptació de la figura a diferents canons i proporcions.
- Del cos anatòmic al figurí de moda.
- Elongació, síntesi i convencions gràfiques del figurí.

Bloc C. Manipulació anatòmica

- Exageració, deformació i transformació de les proporcions.
- Estilització i construcció de cossos irrealistes o impossibles.
- Retòrica visual, expressivitat i subjectivitat de la representació corporal.
- Lo inusuals, lo grotesc, fragmentació i geometria.
- Exploració de les possibilitats expressives del cos.

Bloc D. Roba sobre el cos

- Representació plana i isomètrica de la indumentària.
- Relació entre cos, peça, silueta i volum.
- El teixit com a element estructural i expressiu.
- Caiguda, pes, tensió, plecs, transparència i comportament dels materials.
- Representació històrica i contemporània de la roba i la draperia.

Bloc E. Figurí com a llenguatge

- Color, taca, línia, esquitx i tècniques mixtes.
- Harmonies i contrastos cromàtics.
- Collage, superposició, relleu, textura i incorporació de materials.
- Experimentació tècnica i desenvolupament d'un llenguatge gràfic propi.
- Aplicació dels recursos estudiats a la representació i al disseny de figurins.

6.2. Desenvolupament dels continguts

- UA1. Cos Real
- UA2. Cos Canònic
- UA3. Cos Estilitzat
- UA4. Cos Grotesc
- UA5. Draperia Anatòmica
- UA6. Color i Tècniques
- UA7. Experimentació i projecte final

7. Materials i recursos didàctics

Bibliografia recomanada/complementària

- CALLY BLACKMAN. *100 Years of Fashion Illustration*.
JOANNA EBENSTEIN. *Anatomica: The Exquisite and Unsettling Art of Human Anatomy*.
JOHN HOPKINS. *Fashion Drawing*
ANDREW LOOMIS. *Figure Drawing for All It's Worth*

8. Metodologia docent

8.1. Estratègies generals metodològiques

A principi de curs es proporcionarà el programa del mòdul per tal d'explicar i definir els objectius a complir, els mètodes de treball i els criteris d'avaluació. La participació activa de l'alumne en el desenvolupament de les classes és tan fonamental com la resolució dels exercicis pràctics, ja que aquests no són una fi en si mateixos, sinó un instrument de treball per a la comprensió dels conceptes que desenvolupa el programa. Es fomentarà en l'alumne l'interès per la recerca, pel treball ordenat i metòdic de les solucions finals. Una vegada realitzada la introducció, la base teòrica i la visualització de referents, al començament de cada bloc, li succeirà la part pràctica. Aquesta assignatura és pràctica i requereix una assistència contínua, ja que les sessions de model, pràctiques del dia a dia, etc, no es poden repetir en igualtat de condicions i temps.

8.2. Organització i tipus d'activitats d'aprenentatge

L'alumne rebrà la pertinent informació prèvia a cada exercici així com assessorament durant la seva realització, per aconseguir el màxim nombre d'experiències amb la major economia de temps i treball. S'articularà l'exposició teòrica del professor amb les intervencions dels alumnes intentant amb això desenvolupar una actitud crítica i reflexiva, així com fomentar l'autoavaluació i l'estudi creatiu dels conceptes tractats a classe.

8.3 Instal·lacions del centre i material

Es realitzaran principalment a l'aula 24.

8.4 Activitats interdisciplinàries

Pendents de fixar amb el departament. Es podran organitzar activitats interdisciplinàries segons el ritme del curs.

8.5 Activitats complementàries

Les activitats complementàries es desenvoluparan d'acord amb les necessitats acadèmiques de l'assignatura i/o el calendari de les institucions públiques i privades que les organitzen (si escau), així com diverses sortides que es faran segons el temps.

8.6. Atenció a la diversitat

L'assignatura s'adapta a la diversitat de l'alumnat mitjançant mesures universals que tenen per objectiu garantir la participació i l'aprenentatge de tot l'estudiant, independentment de les seves necessitats, interessos o ritmes. L'alumnat del cicle de grau mitjà de Confecció i moda és molt divers, tant per les seves capacitats d'aprenentatge com per les seves procedències i circumstàncies personals i socioculturals. Aquesta realitat exigeix ajustar i adaptar les estratègies educatives per tal de garantir la participació i l'aprenentatge de tot l'estudiantat, tenint en compte les necessitats individuals i col·lectives de cada grup.

Per respondre a aquesta diversitat, l'assignatura s'estructura a partir dels principis del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), que ofereix un marc per crear entorns flexibles, accessibles i significatius des del principi. Això implica:

- Múltiples maneres de comprometre's (el perquè de l'aprenentatge): activitats variades i motivadores, connectades als interessos de l'alumnat i que afavoreixin la participació activa.
- Múltiples maneres de representació (el què de l'aprenentatge): continguts presentats en diversos formats (visuals, escrits, orals, digitals) i metodologies inclusives com el treball per projectes i l'aprenentatge cooperatiu.
- Múltiples maneres d'expressar-se i actuar (el com de l'aprenentatge): opcions diverses perquè l'alumnat mostri els aprenentatges, amb instruments de suport (rúbriques, esquemes, etc.) i foment de la reflexió sobre el procés.

En aquest marc general, es preveuen mesures més específiques segons les necessitats dels estudiants:

- Alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE): adaptacions curriculars no significatives, consensuades entre l'equip docent i el departament d'Orientació, per afavorir la seva integració i assoliment d'objectius.

Algunes de les adaptacions concretes que es poden aplicar són:

- Atenció individualitzada quan sigui necessari.
- Ampliació del temps per a activitats i exàmens.
- Propostes més complexes per a l'alumnat amb més capacitat d'aprenentatge.
- Adaptacions específiques per a estudiants amb problemes d'audició, visió, motricitat o altres necessitats educatives especials, acordades amb Orientació.
- Adaptació de l'interlineat, el tipus de lletra i la mida de la font.
- Ressaltar els continguts clau. En preguntes, textos o qüestions escrites, destacar en negreta les paraules, idees o conceptes principals.
- Verificació oral de la comprensió. Durant l'examen o la prova, comprovar amb l'alumne/a que entén correctament les instruccions.
- Revisió final. Recomanar a l'alumne/a que repassi les preguntes i les respostes abans de lliurar la prova.

9. Avaluació didàctica

9.1. Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació del mòdul:

RA1. Comprensió de la realitat i interpretació de les formes des de diverses intencions visual prèvia anàlisi de la seva coherència estructural.	10%
--	-----

Criteris d'avaluació:

CA01- Assisteix regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades.

CA02- Participa regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades.

RA2. Desenvolupament de la memòria visual.	10%
--	-----

Criteris d'avaluació:

CA03- Participa a l'aula de manera discursiva i argumenta el propi punt de vista raonadament.

CA04- Demostra interès per la matèria.

RA3. Generar solucions creatives als problemes de forma, funció, configuració, finalitat i qualitat dels objectes i serveis mitjançant l'anàlisi, la investigació i la determinació de les propietats i qualitats físiques i de llurs valors simbòlics i comunicatius.	15%
--	-----

Criteris d'avaluació:

CA05- Coneix, assimila i comprèn els conceptes fonamentals de l'assignatura.

CA06- Demostra i aplica correctament els conceptes fonamentals de l'assignatura en les activitats programades.

RA4. Fer un ús metòdic dels diferents processos i metodologies d'ideació i creació.	10%
---	-----

Criteris d'avaluació:

CA07- Coneix i utilitza correctament la terminologia específica de l'assignatura.

CA08- Coneix i utilitza correctament els materials, les eines, les tecnologies i les tècniques específiques de l'assignatura. CA10- Planifica correctament el temps i les activitats programades.

RA5. Generar processos d'ideació i creació tant artístiques com tècniques, solucionant els problemes que els processos de bocetació i realització plantegen.	10%
--	-----

Criteris d'avaluació:

CA09- Demostra capacitat de síntesi, actitud crítica i raonament argumentat en les activitats programades.

CA11- Treballa amb pulcritud, ordre i neteja.

RA6. Desenvolupar la imaginació, la sensibilitat artística, les capacitats d'anàlisi i síntesi, el sentit crític, així com potenciar les actituds creatives necessàries per la resolució dels problemes propis d'aquesta activitat.	15%
---	-----

Criteris d'avaluació:

CA12- Demostra capacitat per expressar conceptes o reflexions, amb un fil conductor bàsic i ordenat.

CA13- Segueix la metodologia de treball proposada, les normes de presentació i els terminis d'entrega establerts.

RA7. Desenvolupar capacitats d'autoaprenentatge i transferència dels coneixements.	10%
--	-----

Criteris d'avaluació:

CA14- Presenta correctament les activitats programades.

CA15- Resol correctament les activitats programades.

RA8. Capacitar per al maneig i coneixement de les tècniques més adequades.	20%
--	-----

Criteris d'avaluació:

CA16- Demostra sensibilitat artística, imaginació creativa, creativitat, innovació i originalitat en les activitats programades.

CA17- Desenvolupa un estil propi en les activitats programades

La correspondència entre els resultats d'aprenentatge, els criteris d'avaluació i les unitats d'aprenentatge s'indicarà a l'inici de cada unitat, atès a que no totes les unitats treballen tots els resultats d'aprenentatge.

9.2. Criteris de qualificació

Els estudis de confecció i moda són presencials. Per tant, per tenir dret a l'avaluació del mòdul, l'alumne haurà d'assistir, com a mínim, al 75 % de les classes.

L'alumne ha de tenir un percentatge d'assistència real superior al 75 %; dins d'aquest percentatge no es comptabilitzen les faltes d'assistència justificades. Així doncs, la suma de faltes justificades i no justificades no pot superar el 25 % de la càrrega horària del mòdul. A més, la suma de les faltes no justificades no pot arribar, tampoc, al 15 % de la càrrega horària del mòdul.

En cas de superar el 25 % de faltes totals o el 15 % de faltes no justificades, l'alumne perd el dret a l'avaluació i el dret a cursar aquest mòdul, i per tant se l'ha de donar de baixa d'ofici. Per superar el mòdul, haurà de tornar a matricular-se el curs següent i cursar-lo de nou.

En cas de complir amb els requisits d'assistència, l'alumne té dret, durant el curs, a dues convocatòries:

- **Primera convocatòria (Centre + FEMPO):** consisteix en l'avaluació de tot el curs i es tanca a principis de juny. Pot incloure l'entrega de tasques, activitats i projectes, la realització de proves, o altres formes d'avaluació.
- **Segona convocatòria (Centre + FEMPO):** és una convocatòria posterior, durant el mes de juny, on l'alumne que hagi suspès la primera convocatòria i hagi complert amb els requisits d'assistència té dret a recuperar el mòdul. Pot consistir en l'entrega de treballs i/o la realització de proves o altres formes d'avaluació.

Per a l'alumnat que hagi de ser avaluat en primera convocatòria (Centre + FEMPO) la qualificació es dividirà de la següent manera:

Primera convocatòria (Centre + FEMPO)	Ponderació
Procés d'aprenentatge a classe: Organització, actitud, participació i seguiment.	15%
Apunts i activitats pràctiques: Els projectes i activitats poden ser individuals o en grup. També poden incloure exposicions orals. En aquest apartat també s'avalua la implicació de l'alumne/a.	85%
FEMPO: Per poder superar el mòdul professional la qualificació de la formació en empresa ha de ser "Apte".	Apte / No Apte

Tots els treballs i activitats realitzades seran lliurades per a avaluar el dia acordat al final de cada unitat. En cas de no entregar el conjunt d'activitats de la unitat d'aprenentatge en el període establert, o que aquesta sigui incompleta o en mal estat, la Unitat passarà a ser marcada com a *no-entregada* i qualificada amb un 0. Les unitats avaluades amb una qualificació superior a 4,5 es podran reentregar per a una reavaluació de les mateixes dins de la primera convocatòria al final de l'assignatura, en el termini indicat.

En el cas de que es detecti/sospiti que alguna entrega o part de la mateixa ha estat plaguada o copiada indegudament, el professor podrà denegar totes les entregues responsables, que passaran a comptar com a *no-entregada*.

La qualificació final del mòdul haurà de ser igual o superior a 5 per considerar-lo superat. L'alumnat que no pugui aconseguir aquesta mitjana a la primera convocatòria, podrà ser avaluat en segona convocatòria (Centre + FEMPO).

Per a l'alumnat que hagi de ser avaluat en segona convocatòria la qualificació es dividirà de la següent manera:

Segona convocatòria (Centre + FEMPO)	Ponderació
Projectes i activitats: L'alumnat haurà de lliurar totes les tasques i projectes del curs al final del període lectiu. Cal obtenir a cada projecte i activitat una nota mínima d'un 5 per fer mitja.	30%
Examen: Prova escrita sobre tots els continguts del curs, tant teòrics com pràctics. Cal obtenir una nota mínima d'un 5 per fer mitja.	70%
FEMPO: Per poder superar el mòdul professional la qualificació de la formació en empresa ha de ser "Apte".	Apte / No Apte

9.3. Criteris de qualificació de la formació en empresa

Els estudis de confecció i moda inclouen una part de formació en empresa. En alguns mòduls, concretament en aquells que dualitzen, aquesta estada formativa representa entre un 10 % i un 20 % del total dels resultats d'aprenentatge del mòdul.

Per poder superar un mòdul professional que dualitza, cal complir dos requisits:

- La qualificació obtinguda a la part del mòdul impartida al centre ha de ser igual o superior a 5.

- La qualificació de la formació en empresa ha de ser "Apte".

El mòdul de *Figura i Figurí* és un dels mòduls que dualitzen. Per tant, per superar-lo és necessari obtenir una nota mínima de 5 a la part del mòdul impartida al centre i la qualificació d'"Apte" a l'estada formativa.

10. Altres observacions

Cap altra observació.